

**СТОЛИЧНА ОБЩИНА
НАПРАВЛЕНИЕ „АРХИТЕКТУРА И ГРАДОУСТРОЙСТВО”**

София 1000, ул. „Сердика” № 5, телефон: 92-38-310, факс 980-67-41, www.sofia-agk.com, office@sofia-agk.com

**ДО
Г-Н ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА СТОЛИЧНИЯ ОБЩИНСКИ СЪВЕТ**

ДОКЛАД

ОТ

**арх. Ивайло Петков - председател на Постоянната комисия по устройство на територията,
архитектура и жилищна политика**

**арх. Здравко Здравков -
главен архитект на Столична община**

Относно: Приемане на проект за Стандарт за настилки в пешеходните пространства като Приложение 8 от Наредбата за градската среда на Столична община, приета с Решение № 629 по Протокол № 25 от 17.12.2020 г.

УВАЖАЕМИ Г-Н ГЕОРГИЕВ,

На основание чл. 68, ал.1 и 4 от Правилника за организацията и дейността на Столичния общински съвет и във връзка с правомощията му по чл. 21, ал. 2 от Закона за местното самоуправление и местната администрация представяме на Вашето внимание проект за Стандарт за настилки в пешеходните пространства като Приложение 8 по смисъла на чл. 3 от Наредбата за градската среда на Столична община, приета с Решение № 629 по Протокол № 25 от 17.12.2020 г.

Наредбата за градската среда е нов нормативен документ, регламентиран от чл. 176 от Закона за устройството и застрояването на Столичната община.

Наредбата за градската среда на Столична община поставя специфични изисквания за облика на градските пространства, като определя допълнителни изисквания към инвестиционните проекти и изпълнението на строежи, реконструкции и ремонти на сгради, улици, площади и други с цел създаване на удобна, достъпна и естетична градска среда, правилно и целесъобразно използване на обществените ресурси при строителството и ремонтите на публичните пространства.

Наредбата за градската среда се създаде като модерен нормативен документ, който функционира като регулаторна основа, допълнена с подробни тематично разработени приложения за всеки основен компонент на средата – стандарти. Стандартите съдържат подробни архитектурно-градоустройствени, художествени и технически изисквания към проектирането и изпълнението, които са съобразени със спецификата на всеки отделен компонент и елемент и имат за цел да

Електронно подписан документ.

обхванат максимално подробно изискванията, правилата, нормите и критериите за избор на проектни решения, материали, технологии и практики при строителството на благоустройствени и други обекти в публичните пространства.

След приемането на Наредбата за градската среда на Столична община приоритетно започнаха да се възлагат и изработват стандарти за най-важните компоненти на градската среда с цел максимално бързото им прилагане на практика.

Безспорно е значението на настилките на пешеходните пространства в града за неговия цялостен облик и удобството на гражданите. Удобната пешеходна достъпност е и фактор за намаляване на използването на личен транспорт при придвижването на гражданите, а също и за приобщаване към активен социален живот на съгражданите ни с двигателни и зрителни увреждания. Изграждат се нови улици и тротоари както със средства от бюджета на общината, така и с договори по Наредбата за изграждане на елементите на техническата инфраструктура и зелената система и гаранциите при строителството им на територията на Столична община.

Стандартизираното изграждане на тротоари и пешеходни зони при спазване на ясни и унифицирани регламенти за избор на материали, размери и технологии ще доведе до по-високо качество на строителството и така ще намали разходите за ремонти, както и ще създаде еднозначна и публично достъпна база за контрол на строителството. Стандартът дори може да бъде основа за адаптиране на съществуващи производства към нуждите на столицата, която е най-големия национален пазар за такива продукти.

Стандартът за настилки в пешеходните пространства има връзка и със създаването на условия за ефективно улично озеленяване, както и с разполагането на градското обзавеждане.

Проектът за Стандарт за настилките в пешеходните пространства е изработен от „Плейсмейк“ ООД в резултат от изпълнение на договор САГ21-ДГ55-114/ 06.08.2021г., подписан след проведена процедура по Закона за обществените поръчки.

При разработването на стандарта са взети предвид правилата на работа по стандартизация с оглед създаване на документ, съответстващ по обем и съдържание на добрите практики в сферата. Съобразени са разпоредбите на нормативните актове, с национален и общински териториални обхвати, с оглед оформяне на комплекс от предписания, допълващи действащите правила за изграждане на пълноценна жизнена среда.

Стандартът съдържа правила за избор и полагане на настилки и елементи в пешеходните пространства на територията на Столична община. Те са оформени в резултат на:

- изследвания на специфични характеристики и качества на настилките по пешеходните пространства в София, в т.ч. историческа справка за инициативите за полагането им от XX век, режими за опазване на защитени зони с единични и групови културни ценности (действащи и в процес на актуализация), с цел открояване на характерни и подходящи за София настилки и извеждане на устойчиви тенденции;

- теренни изследвания на съществуващите настилки с цел открояване на добри примери, характерни ситуации и аспекти на градската среда, които пряко влияят върху избора и полагането на настилките, както и с цел установяване на проблеми и предизвикателства, които могат да бъдат преодоляни с въвеждането на правила и стандарти;

- изследвания на актуални тенденции, съвременни технологични решения и конкретни примери по отношение на настилките, заложили в чуждестранни, национални и градски стандарти за градската среда.

Правилата са структурирани в две основни направления:

- принципи, на които проектните решения (за изграждане, поддръжка, обновяване или ремонт) за настилки в пешеходните пространства трябва да отговарят;

• препоръки, насоки и изисквания, които да подпомогнат избора и начина на полагане на елементи на пешеходните повърхности, подходящи за територията на Столична община. Описаното е необходимо за постигане на подреденост, естетичност и функционалност в съществуващия контекст, характеризиращ се с усложненост и наличие на препятствия за пешеходното движение.

Документът обхваща следните елементи, които следва да бъдат разглеждани като образувачи единна система за оформяне на пешеходните повърхности:

- Настилки;
- Тактилни елементи;
- Бордюри;
- Елементи за покриване на посадни места;
- Капаци за шахти;
- Елементи за отводняване;
- Други.

Елементите са описани чрез специфични техни характеристики, чието подходящо прилагане в даден контекст би подкрепило открояването на цялостния архитектурно-художествен облик на града и извяването на конкретната идентичност на зоните със специфични режими на регламентиране на урбанизираната среда, уредени с Приложение № 2 на НГССО.

Териториалният обхват на приложение на документа е ограничен в следните видове пешеходни пространства в урбанизираната територия на Столична община:

• пешеходни зони: пространства, които са с основно предназначение за движение и престой на пешеходци, които не са част от територията на градини, паркове, вътрешноквартални или други озеленени пространства;

• тротоари: пространства, които са с основно предназначение за движение на пешеходци, част са от улицата, но са извън платната за автомобилно движение.

Правилата (принципи, препоръки, насоки и изисквания) в настоящия стандарт могат да се прилагат и за всички останали пешеходни пространства в градската среда – алеи, пътеки, площадки и други.

Формулираните принципи обхващат основни качествени и количествени характеристики на пешеходните настилки и са задължителни за съобразяване при намеси в пешеходните пространства. За всеки един от включените в стандарта елементи са установени общи изисквания, съобразени с предназначението му. Направени са препоръки за използване на настилки и прилежащи елементи, отнесени към зоните със специфични режими на регламентиране на урбанизираната среда, уредени с Приложение № 2 на НГССО. Дадени са указания за полагане на всеки от включените елементи в набор от ситуации, илюстрирани със схеми. Следва да се има предвид, че стандартът разглежда основни положения, с което не изчерпва всички възможни. Поради това изборът на конкретен модел на настилка и прилежащи елементи трябва да е резултат от оценка на уникалните характеристики на всяка една ситуация. В този смисъл, стандартът е основа, която може да бъде надградена с индивидуални проектни решения, отразяващи разнообразието на публичните пространства в градската среда и специфичните особености на всяко едно от тях.

Стандартът ще бъде задължителен за всички лица, имащи качеството на възложители по смисъла на чл. 161 от ЗУТ при изготвяне на задания за проектиране, за проектантите при изработване на инвестиционни проекти и за строителите при изпълнение на СМР в обхвата на приложението му. Той ще бъде в помощ и на контролните органи при приемане на проектите и извършеното строителство.

Стандартът е структуриран в раздели, които следват логиката на процеса – от избора на подходящата за конкретното място настилка и елементи към нея до оформянето на детайлите при полагането.

В стандарта са нагледно показани в схеми, таблици, снимки и чертежи правилата за избор на настилки и елементи в зависимост от зоната, комбинирането на различни елементи, задължителни детайли, връзки между настилка и другите елементи на пешеходното пространство – тактилни ивици, шахти и др., оформянето при специфични ситуации, посадните места на дърветата. Към всеки раздел са изброени и приложимите стандарти за качество.

При разработването на стандарта са съобразени препоръки на изследвания по отношение на изискванията към уличното озеленяване, както разработвания проект за елементите на градския дизайн.

Стандартът е съобразен с действащите нормативни разпоредби за достъпна среда.

Във връзка с гореизложеното и на основание чл. 21, ал. 2 от Закона за местното самоуправление и местната администрация, чл. 76, ал. 3 от Административнопроцесуалния кодекс, чл. 8 от Закона за нормативните актове, чл. 176 от Закона за устройството и застрояването на Столичната община, чл. 3 и §10, ал. 2 от Наредбата за градската среда на Столичната община предлагам да бъде взето следното решение на Столичния общински съвет:

Приема Стандарт за настилки в пешеходните пространства на Столична община като Приложение № 8 към Наредбата за градската среда на Столична община съгласно приложение № 1 от настоящето решение.

Приложение:

Проект за Стандарт за настилки в пешеходните пространства

ВНОСИТЕЛИ:

X Ивайло Петков

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ПКУТАЖП

Подписано от: Ivaylo Todorov Petkov

X АРХ. ЗДРАВКО ЗДРАВКОВ

ГЛАВЕН АРХИТЕКТ НА СТОЛИЧНА ОБЩИНА

Подписано от: Zdravko Simeonov Zdravkov

*Изготвил чрез АИСНАГ:
арх. Бойка Къдрева
директор на дирекция „Градска среда“*